

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою СНУ ім. В. Даля
протокол № 5
від 31 січня 2020 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора СНУ ім. В. Даля
№ 14/1-01 від 03 лютого 2020 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФОРМУВАННЯ СИЛАБУСІВ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Редакція 2020-01

м. Северодонецьк

АВТОР:

Перший проректор СНУ ім. В. Даля

Д.М. Марченко

1 МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Положення про формування силабусів навчальних дисциплін Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») з метою підвищення якості освітнього процесу та визначення порядку формування силабусів навчальних дисциплін у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – СНУ ім. В. Даля).

1.2 Положення є обов'язковим для ознайомлення та виконання науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти університету.

1.3 Для інших працівників СНУ ім. В. Даля Положення носить інформаційний характер.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дане Положення розроблено відповідно до:

- стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги»);
- Закону України "Про вищу освіту";
- Глосарій, затверджений рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол від 29.08.2019 № 9);
- Положення про організацію освітнього процесу СНУ ім. В. Даля.

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТІ СКОРОЧЕННЯ

У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) -	система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.
Здобувачі вищої освіти -	особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.
Компетентність -	досвід, обізнання та знання, що означає коло питань, у яких людина добре обізнана, має знання та досвід. Компетентність також визначається як набута у процесі навчання інтегрована здатність особистості, яка

	<p>складається із знань, досвіду, цінностей і ставлення, що можуть цілісно реалізовуватися на практиці.</p> <p>Компетентності – відмінність пріоритетності між викладачами і роботодавцями</p>
<p>Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС) -</p>	<p>одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС.</p>
<p>Навчальний план -</p>	<p>документ встановленої форми, розроблений на підставі відповідної освітньої програми і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.</p>
<p>Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма -</p>	<p>система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності (спеціалізації), що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.</p>
<p>Силабус -</p>	<p>це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури (у т.ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною. Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від “здобування знань” і “одержання практичних навичок” до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється</p>

	для студента.
Спеціальність -	гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

У даному Положенні застосовано наступні скорочення:

Положення -	Положення про формування силабусів навчальних дисциплін Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.
СНУ ім. В. Даля -	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

4 ВСТАНОВЛЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

4.1 Загальну відповідальність за здійснення контролю щодо дотримання даного Положення покладено на першого проректора СНУ ім. В. Даля.

4.2 Загальну відповідальність за організацію процесу формування силабусів навчальних дисциплін покладено на деканів факультетів (директорів навчально-наукових інститутів) СНУ ім. В. Даля.

4.3 Локальну відповідальність за формування силабусів навчальних дисциплін для всіх форм навчання покладено на науково-педагогічних працівників СНУ ім. В. Даля.

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Силабус – це документ, який готується для студента та призначений пояснити студентові суть і форму курсу (дисципліни), процедури і принципи оцінювання, політику курсу.

5.2 Силабус, як узагальнення змісту курсу (навчальної дисципліни), повинен бути стислим і зрозумілим для студента, тому його побудова має максимально відповідати на запитання студента про навчальну дисципліну і, водночас, відображати необхідні складові та їх взаємозв'язок.

5.3 Дане Положення схвалюється Вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора університету.

5.4 Зміни та доповнення до Положення розглядаються, схвалюються Вченою радою університету і вводяться в дію наказом ректора університету.

6 ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ СИЛАБУСІВ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

6.1 Силабус містить наступні обов'язкові розділи:

- загальна інформація про навчальний компонент;
- логотип СНУ ім. В. Даля;
- інформація про автора навчального курсу та викладачів, що його забезпечують;
- анотація навчального курсу;
- мета курсу (набуті компетентності) – перелік компетентностей, яких набуде здобувач вищої освіти в наслідок вивчення даного навчального курсу;
- структура навчального курсу;
- матеріали для читання;
- оцінювання
- політика курсу.

6.2 Розділ «Загальна інформація про навчальний курс» розміщують в верхній частині першої сторінки силабусу та викладають наступну інформацію (додаток 1):

- назва навчального курсу;
- ступінь вищої освіти;
- спеціальність, для якої розроблений даний навчальний курс;
- рік підготовки та семестр викладання в якому пропонуються заняття в програмі навчання спеціальності, для якої розроблений даний навчальний курс;
- кількість кредитів ЄКТС;
- мова(-и) навчання;
- вид семестрового контролю.

6.3 Логотип СНУ ім. В. Даля має затверджений вигляд і розміщується праворуч від назви навчального курсу.

6.4 В розділі «Інформація про автора навчального курсу та викладачів, що його забезпечують» подають (додаток 2) прізвище, ім'я та по-батькові автора навчального курсу, його вчений ступінь, вчене звання, посаду, а також контактну інформацію (за бажанням викладача вказується не менше одного засобу комунікації – електронна адреса, робочий та (або) мобільний телефон, месенджер) і місце та час проведення консультацій. В разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, необхідно вказати вид занять та подати вказану вище інформацію, щодо нього.

6.5 В розділі «Анотація навчального курсу» подають наступні елементи (додаток 3):

- цілі вивчення курсу, де обґрунтовується доцільності вивчення навчального курсу, а також зазначається коло здобувачів вищої освіти яким це може бути цікавим та корисним;
- результати навчання – короткий опис, що здобувач вищої освіти зможе знати та вміти за результатами навчання;
- передумови до початку вивчення, тобто мінімальні знання, необхідні для успішного опанування та засвоєння знань і навичок, а також формування планованих компетентностей з даного навчального курсу.

6.6 Мета курсу (набуті компетентності) – містить перелік компетентностей, яких набуде здобувач вищої освіти в наслідок вивчення даного навчального курсу (додаток 4).

6.7 В розділі «Структура навчального курсу» подають наступні елементи (додаток 5):

- тема, де вказуються назви тем, що будуть вивчатися в даному курсі;
- години (Л/ЛБ/ПЗ) – розподіл годин по темам на лекційні (Л), лабораторні (ЛБ) та практичні (ПЗ) заняття в рамках даної теми;
- стислий зміст, де розкривається перелік основних питань, що входять до даної теми;
- інструменти і завдання – перелік методів навчання, що використовуються при вивченні певної теми і за які мають бути отримані бали для оцінювання курсу в цілому.

6.8 В розділі «Матеріали для читання» надають перелік матеріалів (підручники, монографії, довідники, наукові статті, електронні джерела інформації тощо), достатніх для вивчення та засвоєння даного курсу (додаток 6) та поділених на елементи:

- рекомендована література;
- методичне забезпечення, що сприяє більш ефективному опануванню та засвоєнню матеріалу курсу.

6.9 В розділі «Оцінювання», бажано з прив'язкою до мети та структури курсу, наводять (додаток 7):

- оцінювання елементів курсу;
- шкалу оцінювання студентів.

6.10 Оскільки студент має набути певні компетентності, то їхнє набуття підлягає оцінюванню – не обов'язково шляхом підсумкової атестації (іспиту) чи перевірки рівня засвоєних знань (реферату). Кожен результат навчання повинен оцінюватися окремо.– бажано з прив'язкою до мети курсу.

6.11 Політика курсу («правила гри») складається з наступних елементів (додаток 8):

- плагіат та академічна доброчесність, де вказуються права та обов'язки студента та викладача з метою недопущення плагіату, а також щодо дотримання правил справедливого оцінювання та виконання своїх обов'язків;

- завдання і заняття, де визначаються умови та порядок виконання завдань, а також правила відвідування занять;
- поведінка в аудиторії, визначає обмеження та правила поведінки під час занять та перебування в аудиторії.

6.12 Всі силабуси проходять обговорення та затверджуються на засіданнях кафедри.

Додаток 1
[до Положення про формування силабусів
навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля,](#)
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 03.02.2020 № 14/1-01

Силабус курсу:

**ЗАХИСТ МЕТАЛУРГІЙНИХ МАШИН
ВІД ДИНАМІЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ**

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	133 «Галузеве машинобудування»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Додаток 2
[до Положення про формування силабусів
навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля,](#)
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 03.02.2020 № 14/1-01

Автор курсу та лектор:

к.т.н., доц., Боровік Павло Володимирович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри машинобудування та прикладної механіки

посада

borovikpv@ukr.net

електронна адреса

+38-050-108-89-08

телефон

Skype: borovikpv73

месенджер

112 ЛК, за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Додаток 3
[до Положення про формування силабусів
навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля,](#)
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 03.02.2020 № 14/1-01

Анотація навчального курсу	
Цілі вивчення курсу:	<p>Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування у студентів знань і навичок в питаннях щодо захисту металургійних машин від динамічних навантажень, наслідком яких є можливість виникнення втоми металу з подальшим руйнуванням, котре в більшості випадків достатньо складно спрогнозувати, а його наслідки можуть носити катастрофічний характер.</p> <p>В основу рішення практично важливих проблем динаміки машин покладена теорія коливань. Грамотне застосування якої сприяє виявленню найбільш вдалим пропорцій конструкцій, дозволяє уникнути або послабити негативний вплив коливальних процесів на міцність і довговічність машин і конструкцій.</p> <p>Курс може бути корисним студентам за спеціальностями в галузі «13. Механічна інженерія», «14. Електрична інженерія», «15. Автоматизація та приладобудування» а також майбутнім економістам, менеджерам та перекладачам, що планують працевлаштування на підприємства та фірми діяльність яких пов'язана з металургійною та машинобудівною галузями.</p>
Результати навчання:	<p>Знати: основні теоретичні положення щодо забезпечення захисту металургійних машин та зменшення впливу на них динамічних навантажень.</p> <p>Вміти: застосовувати сучасну наукову теорією, практичні та технічні засоби й методологічні підходи для вирішення науково-практичних задач по захисту металургійних машин від динамічних навантажень</p>
Передумови до початку вивчення:	<p>Базові знання та уявлення з фізики в сфері механіки, зокрема питання механіки руху та коливальні процеси, а також розділи опору матеріалів з питань пружності та міцності.</p>

Додаток 4
[до Положення про формування силабусів
навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля,](#)
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 03.02.2020 № 14/1-01

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
3. Здатність поставити задачу і визначити шляхи вирішення проблеми засобами, прикладної механіки та суміжних предметних галузей, знання методів пошуку оптимального рішення за умов неповної інформації та суперечливих вимог.
4. Здатність описати, класифікувати та змодельовати широке коло технічних об'єктів та процесів, що ґрунтується на глибокому знанні та розумінні механічних теорій та практик, а також базових знаннях суміжних наук.

Додаток 5
до Положення про формування силабусів
навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля,
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 03.02.2020 № 14/1-01

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Функціональна міцність металургійних машин	2/0/2	Ефективність обмеження динамічних навантажень. Навантаження за функціональною ознакою та варіанти їхнього походження. Справжній коефіцієнт запасу міцності. Принципи обрання способу захисту металургійної машини.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Обмеження динамічних навантажень, зумовлених швидкою зміною технологічного опору	4/0/2	Вибір раціональних значень пружновогових параметрів системи. Розрахунок оптимального співвідношення параметрів приводу з умов мінімальних динамічних навантажень і швидкого загасання коливань. Зменшення швидкості навантаження. Зниження динамічних навантажень шляхом установки амортизаторів в привод.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Зниження динамічних навантажень, зумовлених ударним замиканням зазору	4/0/2	Вплив зазорів на динамічні навантаження. Причини розкриття зазорів. Основні напрямки попередження ударного замикання зазорів.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Попередження перевантажень машин з технологічних і конструктивних причин	4/0/4	Обмеження динамічних навантажень, обумовлених фрикційними автоколиваннями. Обмеження динамічних навантажень, обумовлених кінематикою ланок механізму. Обмеження динамічних навантажень, обумовлених періодичними збуреннями.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Попередження аварійних ситуацій в роботі машин і механізмів	4/0/4	Способи захисту обладнання від аварійних поломок. Конструкції запобіжних пристроїв.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Підвищення надійності машин за рахунок застосування безззорних пристроїв в кінематичному ланцюзі	4/0/2	Безззорне з'єднання. Конструкції, характеристики і вибір безззорних муфт. Безззорні передачі. Редуктори планетарно-цівкові.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Додаток 6

[до Положення про формування силабусів
навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля,](#)

затвердженого наказом ректора

СНУ ім. В. Даля 03.02.2020 № 14/1-01

Рекомендована література

1. Яковлев Р. А. Динамический расчет прокатных станов: учебное пособие / Р. А. Яковлев. Под ред. В. И. Борисова. – М. : Изд-во МГТУ, 1984. – 26 с.
2. Машиностроение. Энциклопедия / Ред. совет: К. В. Фролов (пред.) и др. – М. : Машиностроение, 2000. – . – Т. IV-5: Машины и агрегаты металлургического производства / Н. В. Пасечник, В. М. Синицкий, В. Г. Дрозд и др.; Под. общ. ред. В. М. Синицкого, Н. В. Пасечника. – 2000. – 912 с.
3. Смирнов В. В. Механика приводов прокатных станов / В. В. Смирнов, Р. А. Яковлев. – М.: Металлургия, 1977. – 216 с.
4. Адамия Р. Ш. Основы рационального проектирования металлургических машин / Р. Ш. Адамия, В. М. Лобода. – М.: Металлургия, 1984. – 128 с.
5. Повышение работоспособности прокатного оборудования за счет снижения динамических нагрузок / Б. Е. Житомирский, С. Д. Герцман, А. А. Филатов и др. – М.: ЦНИИТЭИтяжмаш, 1982. – Вып. № 33. – 42 с.
6. Яковлев Р. А. Ограничение динамических нагрузок в металлургических машинах / Р. А. Яковлев. Под ред. А. Г. Колесникова – М. : Изд-во МГТУ, 1990. – 36 с.
7. Гребеник В. М. Расчет металлургических машин и механизмов / В. М. Гребеник, Ф. К. Иванченко, В. И. Ширяев. – К. : Виш. шк., 1988. – 448 с.
8. Коновалов Л.В. Повышение надежности и снижение металлоемкости шпиндельных соединений прокатных станов / Л. В. Коновалов, М. В. Виноградова. – М. : ЦНИИТЭИтяжмаш, 1985. – 42 с.
9. Яковлев Р. А. Минимизация зазоров в шарнирах шпинделя за счет его уравнивания / Р. А. Яковлев, А. А. Восканьянц, А. А. Филатов. // Оборудование для прокатного производства. – М.: ЦНИИТЭИтяжмаш, 1981. – Вып. № 14. – С. 6-9.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до самостійного вивчення та виконання контрольної роботи з дисципліни «Захист металургійних машин від динамічних навантажень» (для студентів спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» зі спеціалізацією «Металургійне обладнання» усіх форм навчання) / Укл.: П.В. Боровік. – Лисичанськ: ДонДТУ, 2017. – 11 с. електронне видання.
2. Текст лекцій по дисципліні «Захист металургійних машин від динамічних навантажень» (для студентів спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» зі спеціалізацією «Металургійне обладнання») / Укл.: П.В. Боровік. – Северодонецьк: СНУ ім В. Даля. електронне видання.

Додаток 7

[до Положення про формування силабусів навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля](#),
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 03.02.2020 № 14/1-01

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Залік	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

до Положення про формування силabusів
навчальних дисциплін СНУ ім. В. Даля,
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля 03.02.2020 № 14/1-01

Політика курсу

*Плагіат та академічна
добросесність:*

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перераховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної добросесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватись вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.